Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 08 sierpnia 2025 r.
Znak sprawy: DWM.ww.0822.31.2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: oświadczenia senatora Macieja Górskiego z 17 lipca 2025 r.

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Macieja Górskiego złożone 17 lipca 2025 r. na 38. posiedzeniu Senatu RP przesyłam w załączeniu informacje dot. polskiej prezydencji w Radzie UE w I połowie 2025 r. oraz poniższe wyjaśnienia w sprawie umowy UE-Mercosur. Informuję, że odpowiedź została przygotowana we współpracy z wiodącym w sprawach polityki handlowej Ministerstwem Rozwoju i Technologii oraz z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów.

Wyjaśniam, że podpisanie umowy UE-Mercosur nigdy nie było priorytetem polskiej prezydencji w Radzie UE. W czasie naszej prezydencji Komisja Europejska (KE) nie wystąpiła z formalnym wnioskiem o zatwierdzenie umowy UE-Mercosur, której negocjacje zakończono 6 grudnia 2024 r. Nie przedstawiła też jeszcze skonsolidowanego tekstu tej umowy ani nie określiła procedury prawnej jej przyjęcia (czy będzie w trybie jednomyślności czy większości kwalifikowanej). Dopiero po przekazaniu ww. formalnego wniosku państwa członkowskie UE ostatecznie określą swoje stanowiska. W Polsce resortem wiodącym dla spraw związanych ze stanowiskiem Rządu RP w sprawach polityki handlowej, w tym umowy UE-Mercosur, jest Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT), z którym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) i inne resorty ściśle współpracują.

Zwracam więc uwagę, że kwestia podpisania, czy też zatwierdzenia tej umowy nigdy nie była procedowana na forum żadnego komitetu, czy grupy roboczej Rady UE podczas prezydencji RP, co było związane m.in. ze stanowczym stanowiskiem Polski

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18
kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

sprzeciwiającym się podpisaniu i zawarciu tej umowy w wynegocjowanym przez Komisję Europejską kształcie.

Podczas prezydencji Polski w Radzie UE przedstawiciele rządu polskiego wielokrotnie omawiali kwestię umowy UE-Mercosur z przedstawicielami państw członkowskich UE i z instytucji UE - zarówno na poziomie premiera, ministerialnym, jak i eksperckim. Polska konsekwentnie prezentowała stanowisko spójne z uchwałą Rady Ministrów z 26 listopada 2024 r., wskazujące, że dotychczasowy kształt negocjowanej umowy UE-Mercosur nie bierze pod uwagę potrzeby zbalansowanego podejścia do konkurencyjności gospodarczej UE, uwzgledniającego interesy sektora rolnego. W szczególności Polska wskazywała na konieczność zapewnienia równych warunków konkurencji i uwzględnienia w ramach umowy klauzuli ochronnej dostosowanej do specyfiki sektora rolnego, a także podnosiła kwestie budowy europejskiego wymiaru bezpieczeństwa żywnościowego. Wskazywaliśmy również, że popieramy pomysł KE powołania funduszu, który miałby zrekompensować potencjalne straty unijnych producentów spowodowane zwiększonym importem z krajów Mercosuru w przypadku wejścia ww. umowy w życie. Zwracaliśmy przy tym uwagę, że taki fundusz powinien być w odpowiedniej wysokości oraz powinien uwzględniać również ewentualne skutki pośrednie w postaci wypierania eksportu z krajów członkowskich UE na rynki innych krajów członkowskich UE przez import z Mercosuru.

Kierownictwo MRiT odbyło szereg spotkań w sprawie ww. umowy ze swoimi odpowiednikami z Francji, Austrii, Rumunii, Belgii, Włoch, Cypru, Litwy, Bułgarii, Niemiec, Niderlandów i Irlandii. Minister rozwoju i technologii Krzysztof Paszyk kilkukrotnie omawiał sprawy tej umowy z komisarzem UE ds. handlu i bezpieczeństwa gospodarczego Marošem Šefčovičem. Umowa ta była również wielokrotnie omawiana przez kierownictwo Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz przez ministra ds. europejskich z ich odpowiednikami.

Przedstawiciele kierownictwa MRiRW także prezentowali zastrzeżenia wobec umowy UE-Mercosur w czasie rozmów z przedstawicielami innych państw członkowskich UE oraz instytucji UE (m.in. z komisarzem Marošem Šefčovičem oraz komisarzem ds. rolnictwa i żywności Christophem Hansenem). Najwięcej spotkań ówczesnego ministra rolnictwa i rozwoju wsi Czesława Siekierskiego miało miejsce z francuską minister rolnictwa Annie Genevard: 22 listopada 2024 r., 25 lutego 2025 r., 16 czerwca 2025 r. oraz 25 czerwca 2025 r.

Z uwagi na zbieżność stanowisk Polska blisko współpracuje z Francją w celu zbudowania mniejszości blokującej wobec tej umowy lub w celu uzyskania poparcia dla takich jej modyfikacji, aby gwarantowała ona wystarczającą ochronę unijnego rynku przed nadmiernym importem produktów rolno-spożywczych z krajów Mercosur. Przykładowe działania w ramach tej współpracy obejmują:

- 3 kwietnia 2025 r. przedstawiciel Polski (MRiT) uczestniczył w spotkaniu ministrów UE ds. europejskich Francji, Austrii, Rumunii, Belgii, Włoch, Cypru, Litwy, i Bułgarii poświęconym umowie UE-Mercosur, którego celem było uzyskanie informacji na temat ewentualnego poparcia lub braku poparcia tych państw dla zawarcia umowy UE-Mercosur oraz przekonanie tych państw do konieczności zablokowania tej umowy lub takiej jej modyfikacji, aby gwarantowała ona skuteczną ochronę unijnego rynku rolnego,
- w czerwcu 2025 r. Francja i Polska opracowały dokument roboczy skierowany do wszystkich państw członkowskich UE szczegółowo informujący o zastrzeżeniach wobec tej umowy w zakresie rolnictwa i konieczności jej modyfikacji w celu zagwarantowania skutecznej ochrony unijnego rynku rolnego,
- 7 lipca 2025 r. został opublikowany - na stronie francuskiego MSZ[1] – wspólny komunikat ministra ds. europejskich Adama Szłapki i francuskiego ministra ds. europejskich Benjamina Haddada wzywający m.in. do zastosowania w umowie z Mercosur specjalnych środków ochronnych gwarantujących skuteczną ochronę unijnego rynku rolnego.

Zapewniam, że administracja polska przy każdej odpowiedniej okazji informuje o stanowisku Polski w sprawie umowy UE-Mercosur przedstawicieli innych państw członkowskich UE i przekonuje ich do poparcia podejścia Polski do tej umowy. Przedstawiciele MRiT oraz MRiRW szczegółowo poinformowali o zgłaszanych przez Polskę zastrzeżeniach również przedstawicieli Danii, która przejęła przedstawicielstwo w Radzie UE w drugiej połowie 2025 r.

[1] Link do komunikatu: https://www.diplomatie.gouv.fr/en/french-foreign-policy/economic-diplomacy-foreign-trade/news/2025/article/the-eu-mercosur-agreement-has-to-be-complemented-in-order-to-effectively

Polska nie ustaje w wysiłkach związanych z przekonywaniem państw członkowskich do potrzeby wprowadzenia zmian do umowy, które zabezpieczą interesy polskiego i europejskiego rolnictwa.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Tekst oświadczenia senatora M. Górskiego z 17.07.2025 r.
2. Informacja KPRM dot. osiągnięć polskiej prezydencji w Radzie UE w I poł. 2025r.
3. Informacja nt. osiągnięć polskiej prezydencji w obszarach rolnictwa oraz polityki handlowej,
4. Pismo KPRM z 23.07.2025 r. (DSP.INT.4513.36.2025).

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
2. Ministerstwo Rozwoju i Technologii.